

között 1997-ben Fulbright-ösztöndíjat, 2006-ban Marie Curie kiválósági díjat kapott. 2018-ban ő vehette át a Columbia Egyetem nagy presztízsű Alden Spencer orvosi díját a látás folyamatának megértéséért, majd a Bressler-díjat az általa kidolgozott látás-visszaállító terápiáért. 2019-ben első magyar tudósként nyerte el

a Nobel-díj "előszobájaként" is emlegetett Louis Jean-tet-díjat, amelyet a vizuális információ alapvető feldolgozási folyamatainak felfedezéséért és a látás-visszaállító génterápia kidolgozásáért ítéltek neki oda.

Feleségével és három gyermekével Bázeli környékén él, szabadidejét a matematikának és a zenélésnek szenteli.

## Szent Anna kápolna

Idén Gyergyószentmiklósról egy kisebb csoport érkezett, a kísérelőkkel együtt kilencen. Kulcsár László az Örmény Katolikus Egyesület Elnökét, bokros teendői otthon tartották. Ugyanis a Csobot hegyen álló kettős kápolna közül az egyiket, az örmény kápolnát felújították. László nem csak a pályázatok megírásában vesz részt, de a felújítási munkákban is erősen dolgozik. Ez évben tetőfedőként avanszált a szép, barokk Anna kápolna megújulásánál. A közösségépítő munkának jelentős személyisége, "motorja". A kápolnát az 1640-es években a Csobot hegyi szoroson érkező, Gyergyószentmiklóstra betelepült örmények építették az 1746-os pestisjárvány után. Ekkor már örmény katolikus hitre tértek a Gyergyóban letelepült családok.

A megújult Örmény Szent Anna Kápolna újraszentelése 2019. július 25-én ünnepélyes keretek között történt, Anna nap előtt. Aki egyszer járt fent a Csobot hegyi kápolnánál napfelkeltekor, soha nem felejtí el a csodálatos látványt. A hegytetőn kiemelkedő fehér kápolna, kápolnák és a pazar fényben úszó gyergyói medence lélegzetelállító szépsége elbűvölt bennünket. Fröhlich Idával földbe gyökerezett lábbal, mozdulatlanul figyeltünk az örökre belénk rögzült tüneményt a VII. Gyergyószentmiklósi Örmény Művészeti Fesztivál alkalmával. Köszönjük Kulcsár Lászlónak és csapatának ezt a feledhetetlen élményt!

*Nuridsány Mimi*



## Örmény közösségi élményút

Miért szervez a Budapest XII. kerületi Örmény Nemzetiségi Önkormányzat képviselőtestülete kirándulásokat? Az örmény közösségi tudat ápolása, és az örmény kulturális emlékek bemutatása elválaszthatatlan egymástól. Közösségünk igyekszik olyan úti célokat választani, ahol útítársainkat közelebb visszük a magyarországi és a határon túli örmény emlékekhez.

A léleekben fiatal útítársainkkal Magyarország északi részének kevésbé ismert nevezetességeit látogattuk meg. Útvonalunk első állomásán, a szendrői református templomban *Benke Kinga* lelkészétől megismerhettük a XV. századi templom történetét és a református gyülekezet életét.

Szinpetriben, a Gutenberg nevét viselő magán múzeumban található a világ legnagyobb könyve. A nagykönyv hagyományos kézzel fűzött kódex kötési technikával készült, marhabőrrel bevont fatábláit fémveretek fogják össze, a könyv lapjai egyetlen, nem ragasztott papírból készültek. A 346 oldalas könyv méretei: 4,18x3,77 méter, 1420 kg. *Varga Béla* múzeum-alapító több éves munkájának eredményét 2010-ben a Guinness World Records elismerte. Láthattuk a világon egyedülálló *Gutenberg*-kori nyomdamúzeumot, a működőképes sajtó (nyomda) gépet, a betűasztalt, a betűkészletet, a gót betűs Bibliát. A merített-papírt készítő XV. sz.-i rekonstruált hatkalapácsos papírmalmot a Jósua-patak vize hajtja meg. A Biblia és egyházi könyvkiállításon a minket idevonzó ószláv és görög nyelven írt XV. sz.-ban nyomtatott örmény liturgikus könyvre külön is felhívta a figyelmünket *Varga Béla*, amely az eredeti *Károly Biblia*, XVI. századi héber imakönyv, a kölni dóm terveit dokumentáló rézmetszet

mellett a gyűjtemény egyik legértékesebb darabja.

Szögligeten a finom ebéd után érkezünk meg a Miskolctól 90 kilométerre található Karcsára. A Bodrogköz egyik legrégibbi települése már a honfoglalás előtt lakott volt, legkorábban 1186-ban említik. Az ország kiemelkedő jelentőségű műemlékei közé tartozó Árpád-kori műemlék templomban *Szabadka Béláné* Marika által megismerhettük a helyhez fűződő regéket, mondákat is.

Kívülről és belülről is megcsodáltuk az középkori építőmesterek keze-nyomatát magánviselő hatkaréjos templomot, megismertük a vörös kőből és téglából épült templom és a XX. században épült harangláb történetét is.

Útítársaim nagyon kíváncsiak voltak az induláskor beharangozott meglepetésre, amit Hegedűs Annamária iktatott be a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei kirándulásunk végére. Az I. világháborút lezáró trianoni békeszerződés aláírásának napját tíz éve nyilvánította az Országgyűlés a Nemzeti Összetartozás Napjává. Az erről szóló törvény kimondja: „a több állam fennhatósága alá vetett magyarság minden tagja és közössége része az egységes magyar nemzetnek, amelynek államhatárok feletti összetartozása valóság, s egyúttal a magyarok személyes és közösségi önazonosságának meghatározó eleme”. A 99 évvel ezelőtti történelmi traumára emlékeztünk Tiszalúcon a Trianoni falnál, és a hazaszeretet, a magyarsághoz való kötődésünket az is jelentette, hogy a turul szobor előtt közösen elénekeltük a Szózatot.

*(Béres)*

*(A fotókat Heim Pál készítette)*